

НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧА АПТЕКА – РОЛЬ ТА МІСЦЕ У ПІДГОТОВЦІ ПРОВІЗОРІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ

О.В. Геруш, І.В. Геруш, О.М. Горошко, А.О. Паламар
Буковинський державний медичний університет

Одним із важливих етапів у підготовці фахового спеціаліста у галузі фармації є засвоєння ним професійних практичних навичок з профільних фармацевтичних дисциплін. Для покращання засвоєння теоретичного матеріалу та практичних навичок студентами-фармацевтами в Буковинському державному медичному університеті поряд з кафедрою фармації по вул. Чорноморській, 17 а створено навчально-виробничу аптеку. Відкриття такої аптеки обумовлено також значним скорочення кількості виробничих аптек як в Україні загалом, так і на Буковині, зокрема. Так лише в м. Чернівці за останні 10 років відмовилися від виготовлення лікарських форм 8 аптек, тільки 3 аптеки (МКП аптека №2, ОКП аптеки №97 та №110) виготовляють зовнішні та внутрішні лікарські форми, виготовленням стерильних та асептичних лікарських форм не займається жодна з аптек. Слід відмітити також, що комунальні аптеки, які готують лікарські форми не завжди мають можливість залучати студентів до виробничого процесу, враховуючи дороговизну інгредієнтів, а також те, що керівництво практикою студента вимагає більше часу у аптечного фахівця і це керівництво не завжди належним чином оплачується. Скорочується також кількість баз для проходження інших практик, які не потребують виготовлення лікарських форм. Це стосується переважно комерційних аптек, керівництво яких обмежує доступ студентів до роботи в аптеці, оскільки останні не є матеріально-відповідальними особами, а тому не можуть відповідати за матеріальні цінності, які є в аптеці.

Навчально-виробничу аптеку почала працювати з червня 2012 року. В аптеці є наявні всі необхідні приміщення які відповідають вимогам нормативних документів для виготовлення лікарських засобів, а також їх зберігання та реалізації. Розташування виробничих приміщень відповідає послідовності виконання операцій виробничого процесу і вимогам до рівня чистоти, що унеможливує перехреснення технологічних, матеріальних та людських потоків. Виробничі приміщення аптеки забезпечені обладнанням і устаткуванням для належного виробництва та зберігання лікарських засобів, а також технічними засобами для постійного контролю за температурою та вологістю. Обладнання розміщене таким чином, щоб звести до мінімуму ризик помилок. З метою зменшення мікробіологічного забруднення лікарських форм та запобігання їх негативного впливу на якість вироблених лікарських засобів, виробничі приміщення облаштовані, окрім припливно-витяжної вентиляції, ще й бактерицидними опромінювачами. В аптеці працюють висококваліфіковані спеціалісти, які надають консультації відвідувачам щодо раціонального застосування готових та екстемпоральних лікарських засобів, виробів медичного призначення, предметів санітарії та гігієни, здійснюють моніторинг за побічними реакціями ліків, а також разом із викладачами університету допомагають у підготовці майбутніх спеціалістів фармації.

Навчально-виробничу аптеку на сьогодні використовується кафедрою фармації Буковинського державного медичного університету для проведення практичних та семінарських занять із студентами-фармацевтами та слухачами факультету післядипломної освіти, проведення студентських олімпіад та державних випускних іспитів, проходження навчальних та виробничих практик студентами інтернатури провізорами-інтернами. Заняття проводяться переважно в кімнаті персоналу та асистентській кімнаті під наглядом та за участі провізорів аптеки і викладачів університету, що не перешкоджає виконанню її основних функцій. В аптеці є облаштований згідно вимог нормативних документів торговий зал, який використовується для відпрацювання студентами практичних навичок з фармакології, фармакогнозії, організації економіки фармації, менеджменту та маркетингу у фармації. В асистентській кімнаті, яка відповідає всім вимогам нормативних документів щодо виготовлення зовнішніх, внутрішніх і дитячих лікарських форм, студенти мають змогу безпосередньо брати участь у виготовленні різних лікарських форм, використовуючи при цьому замість лікарських засобів індиферентні речовини. В перспективі навчально-виробничу аптеку планує також виготовляти і реалізовувати лікарські форми, що не виготовляються в заводських умовах – дитячі порошки, рідкі очні крапельки, які використовуються в геріатрії, мікстури, відвари, настої та ін.

Таким чином, підсумовуючи можна сказати, що використання навчально-виробничої аптеки дозволяє оптимізувати навчальний процес у студентів фармацевтичного факультету, підвищити якість засвоєння ними теоретичного матеріалу та відпрацювання практичних навичок з профільних

дисциплін, вона є сучасною базою для проведення студентських олімпіад, семінарів, конференцій та навчально-виробничих практик, занять з провізорами-інтернами та слухачами циклів підвищення кваліфікації.